

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 6Co/548/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3614205645
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Stanislava Marková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2016:3614205645.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Ľubice Bajzovej a členiek JUDr. Stanislavy Markovej a Mgr. Martiny Trnavskej v právnej veci navrhovateľa: Orange Slovensko, a.s. so sídlom Metodova 8, 821 08 Bratislava, IČO: 35 697 270, právne zastúpeného advokátskou kanceláriou Bobák, Bollová a spol., s.r.o., so sídlom Dr. VI. Clementisa 10, 821 02 Bratislava, proti odporcovi: R. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom V. XX, XXX XX U. G., v konaní o zaplatenie 263,25 eur s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Partizánske zo dňa 3. februára 2015, č. k. 5C/239/2014-59, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej - zamietajúcej časti a vo výroku o náhrade trov konania **p o t v r d z u j e** .

Odporcovi náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a** .

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým, v záhlaví identifikovaným rozsudkom súd prvého stupňa rozhodol tak, že odporca je povinný zaplatiť navrhovateľovi sumu 56,25 eur s 8, 50 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 56,25 eur od 28.6. 2013 do zaplatenia a to všetko v mesačných splátkach po 40,- eur vždy ku 25. dňu v mesiaci s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku až do úplného zaplatenia dlžnej sumy pod následkom straty výhody splátok. Vo zvyšku návrh zamietol. Odporcovi náhradu trov konania nepriznal.

V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že navrhovateľ sa domáhal zaplatenia sumy 263,25 eur s 8,50% úrokom z omeškania ročne zo sumy 263,25 eur od 28.06.2013 do zaplatenia z dôvodu, že odporca na základe uzatvorených zmlúv pod č. A6699062 zo dňa 20.12.2012 a č. A6084038 zo dňa 03.01.2012 a k nim prináležiacich dodatkov využíval verejné telekomunikačné služby, ktoré mu poskytoval, pričom za obdobie mesiacov november 2012 až apríl 2013 na službách tento včas neuhradil sumu 75,22 eur, z ktorej si uplatňoval neuhradených 56,25 eur, tiež si uplatňoval nárok na zmluvnú pokutu za prenájom zariadenia vo výške 106,- eur dôvodiac, že odporca nedodržel dobu viazanosti v zmysle bodu 2.12 Dodatku k zmluve č. A6699062 a v konečnom dôsledku uplatňoval náhradu škody vo výške 101,- eur dôvodiac, že v tejto výške mu vznikla skutočná škoda, ktorá predstavuje rozdiel medzi predajnou cenou zariadenia Huawei B260 Flybox 3G Router, a jeho akciovou cenou, vznik ktorej odporca spôsobil tým, že nezotrval po dobu viazanosti v zmluvnom vzťahu s navrhovateľom. Súd pojednával v neprítomnosti účastníkov.

Vykonaným dokazovaním súd prvého stupňa zistil, že účastníci uzavreli dňa 03.01.2012 zmluvu o pripojení pod č. A6084038, na základe ktorej navrhovateľ poskytol odporcovi SIM - kartu, ktorej boli priradené telefónne číslo. K tejto zmluve uzavreli dňa 03.01.2012 dodatok, ktorým navrhovateľ predal odporcovi 1 ks mobilného zariadenia zn. Huawei B260 Fleybox 3G Router za kúpnu cenu po zľave zo

spotrebiteľskej ceny 49,- eur. Odporca sa v zmysle dodatku k zmluve zaviazal, že zotrvá v zmluvnom vzťahu s navrhovateľom po dobu 24 mesiacov, bez prerušenia bude využívať jeho služby a neuskutoční žiaden taký úkon, ktorý by smeroval k ukončeniu, alebo ktorého účelom by malo byť ukončenie platnosti zmluvy, alebo dodatku pred uplynutím doby viazanosti, nedopustí sa takého konania, na základe ktorého by navrhovateľovi vzniklo právo odstúpiť od zmluvy, alebo vypovedať zmluvu pre porušenie povinností zo strany odporcu vyplývajúcich zo zmluvy, alebo dodatku k zmluve, na základe čoho by navrhovateľ bol oprávnený v dobe viazanosti odporcovi dočasne obmedziť, alebo prerušiť poskytovanie služieb. Pre prípad porušenia povinností zo strany odporcu (o.i. tiež nezaplatenie splatnej ceny za služby) si účastníci dohodli zmluvnú pokutu vo výške 101,- eur bez ohľadu na dĺžku doby, ktorá by odporcovi ešte zostávala od porušenia povinnosti do uplynutia doby viazanosti.. V období od 17.11.2012 do 14.04.2013 odporca neuhradil navrhovateľovi riadne a včas cenu za poskytnuté služby v sume celkom 56,25 eur. Účastníci konania tiež uzavreli zmluvu o poskytovaní služby Internet na doma DSL č. A6699013 zo dňa 20.12.2012 a zmluvy č. A6699062 zo dňa o poskytovaní služby Lite TV z 20.12.2012 a dodatku k tejto zmluve na základe ktorého navrhovateľ dal odporcovi do nájmu zariadenie SAT STB LIVE EVO3-M DVB-S2-2za mesačné nájomné vo výške 1,99 eur na dobu viazanosti 24 mesiacov. Podľa bodu 2.13 písm. b/ dodatku bola za nedodržanie doby viazanosti dohodnutá zmluvná pokuta 170,- eur, z ktorej navrhovateľ uplatňuje sumu 106,- eur.

Na zistený skutkový stav súd prvého stupňa aplikoval ust. § 44, § 78 ods. 9 Zákona č. 351/2001 Z. z. o elektronických komunikáciách, § 51, § 52 ods. 1, 4, § 53 ods. 1, 4 písm. k), § 54 ods. 2, § 420 ods. 1, § 442 ods. 1, § 442 ods. 3, § 544, § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, čl. 3 ods. 1, 2, 3, čl. 5 a čl. 6 ods. 1 Smernice rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993, § 3 ods. 1 Nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z., s odkazom na ktoré návrh považoval za dôvodný len čiastočne. Za preukázané považoval, že odporca nezaplatil navrhovateľovi riadne a včas cenu za poskytované služby v sume 56,25 eur, s ktorým plnením sa dostal do omeškania odo dňa nasledujúceho po uplynutí doby, ktorú mu navrhovateľ poskytol na dobrovoľné plnenie, čím vznikol navrhovateľovi tiež nárok na zaplatenie úroku z omeškania v zmysle § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka a § 3 Nar. vl. č. 87/1995 Z. z. vo výške 8,50% ročne od 28.06.2013 do zaplatenia, na zaplatenie ktorých nárokov navrhovateľa zaviazal s povolením splátok podľa § 160 ods. 1 OSP po 40,- eur mesačne. Vo zvyšnej časti považoval návrh za nedôvodný. Pokiaľ si navrhovateľ uplatňoval nárok na náhradu škody v sume 101,- eur, predstavujúcou rozdiel medzi bežnou predajnou a akciovou cenou mobilného zariadenia, ktoré bolo odporcovi poskytnuté, tento nepreukázal na strane odporcu také porušenie zmluvnej povinnosti a s tým súvisiaci vznik škody, ktoré by boli navzájom v príčinnej súvislosti. Kúpna cena dohodnutá aj so zľavou z jeho spotrebiteľskej ceny zostáva vždy dohodnutou kúpnu cenou, preto predmet získaný takouto kúpou a jeho prevzatie a užívanie, je súladné so zmluvou a zákonné. Príčinná súvislosť medzi tvrdenou škodou a protiprávnym konaním odporcu nie je tak daná vo vzťahu k nezotrvaní odporcu v zmluvnom vzťahu po dobu viazanosti. Navrhovateľ ani nepreukázal, že by došlo k ukončeniu zmluvy a ktorým konkrétnym spôsobom. Nárok navrhovateľa nie je možné založiť ani na vyhlásení odporcu v čl. 3.7. dodatku k zmluve, podľa ktorého si má byť vedomý, že mobilné zariadenie mu je predávané za cenu uvedenú v čl. 1 bod 1.2 dodatku, ktorej výška sa rovná rozdielu medzi spotrebiteľskou cenou a poskytnutou zľavou zo spotrebiteľskej ceny, len z dôvodu, že sa účastník zaviazal užívať služby poskytované mu prostredníctvom SIM karty po dobu dohodnutú v dodatku, pričom nedodržanie tohto záväzku/konkrétne záväzkov uvedených v čl. 2 v bode 2.2., 2.3. alebo 2.4 vzhľadom na výšku zľavy, ako aj na prípadný obsah prílohy č. 1 k dodatku, by spôsobilo, že podniku by vznikla škoda minimálne v rozsahu zľavy zo spotrebiteľskej ceny mobilného telefónu. Odporca ako spotrebiteľ v predmetnej zmluve nemohol platne dopredu vyhlásiť, že porušením určitých povinností z iného zmluvného záväzku (poskytovanie služieb a platenie ceny) vzniká škoda práve v súvislosti s dojednanou kúpnu cenou, pretože medzi týmito skutočnosťami nie je priama príčinná súvislosť. Navrhovateľ by mohol dosiahnuť pominutie účinkov platnej kúpy mobilného telefónu za zľavnenú kúpnu cenu napríklad rozvázovacou podmienkou, t.j. v prípade, ak by nastala právna skutočnosť - porušenie určitých povinností odporcom, toto by spôsobilo, že účinky právneho úkonu - ktoré už nastali, zaniknú. Navrhovateľ nepreukázal základné atribúty zodpovednosti za škodu. Navrhovateľ si ďalej uplatnil zmluvnú pokutu vo výške 106,- eur z dôvodu, že odporca si neplnil svoje povinnosti v zmysle Dodatku k Zmluve č. 6699062, konkrétne nedodržal dobu viazanosti v zmysle bodu 2.12 dodatku a bodu 2.13, pričom navrhovateľ si uplatnil zmluvnú pokutu poníženú na predajnú cenu prenajatého zariadenia t.j. nižšiu zmluvnú pokutu ako je uvedená v bode 2.13 dodatku k zmluve. Uvedené dojednanie o zmluvnej pokute vyhodnotil súd prvého stupňa ako neplatné z dôvodu neprijateľnosti. Navrhovateľ si uplatňuje zmluvnú pokutu vo výške 106 eur za nedodržanie doby viazanosti 24 mesiacov, pričom z dokladu na čl.6.6 spisu vyplýva, že odporca

mal dodržať dobu viazanosti od 03.01.2012 do 03.01.2014, pričom ukončil viazanosť 03.12.2013, čiže nedodržiaval dobu viazanosti o jeden mesiac /30 dní/ za čo mu navrhovateľ vyrubil zmluvnú pokutu vo výške 106,- eur. Súd považoval takúto zmluvnú pokutu za neprimerane vysokú, v značnom nepomere aj k výške samotnej dlžnej ceny za služby vo výške 56,25 eur a tiež v nepomere k výške nájmu za posledný mesiac za koncové zariadenie / 1,99 eur /. O náhrade trov konania rozhodol aplikujúc § 142 ods.2 OSP tak, že odporcovi náhradu trov konania nepriznal, keďže mu žiadne trovy nevznikli.

Rozsudok súdu prvého stupňa v jeho zamietajúcej časti a v časti, ktorou rozhodol o náhrade trov konania v zákonom stanovenej lehote odvolaním napadol navrhovateľ prostredníctvom svojho právneho zástupcu, navrhujúc odvolaciemu súdu jeho zmenu ktorou jeho návrhu bude v celom rozsahu vyhovieť a odporca bude zaviazaný aj na zaplatenie ním nárokovanej zmluvnej pokuty vo výške 106,- eur, tiež na náhradu škodu, ktorá mu vznikla vo výške 101,- eur a súčasne bude zaviazaný nahradiť mu vzniknuté trovy v prvostupňovom, ako aj odvolacom konaní. Uplatňujúc dôvod odvolania uvedený v ust. § 205 ods. 2 písm. f) O.s.p. (rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci namietal, že odporca si bol v celom rozsahu vedomý, že ak poruší niektorú zo svojich povinností, uvedených v bode 2.11 a 2.12, uhradí zmluvnú pokutu vo výške 170,- eur, nárok na zaplatenie ktorej navrhovateľovi vznikol už samotným okamihom porušenia povinností odporcom, pričom dodatok bol uzatvorený dňa 20.12.2012 a nezaplatenie ceny za služby zo strany odporcu nastalo už v období január 2013 až apríl 2014, v súvislosti s čím mu modifikoval zmluvnú pokutu dohodnutú vo výške 170,- eur, ktorú si nárokuje len v sume 106,- eur, tento nárok považuje za oprávnený, keďže k nezaplateniu služby došlo už v prvý mesiac po uzavretí zmluvy a dodatku. Právo na zmluvnú pokutu v zmysle dodatku nebolo podmienené vykonaním žiadneho úkonu zo strany navrhovateľa (či už odstúpením od zmluvy, prerušením, či obmedzením poskytovania služieb v prípade porušenia povinností podľa bodu 2.11 a 2.12). Jej primeranosť spočíva v tom, že prenajaté zariadenie získal odporca bez poplatku, napriek tomu, že sa zaviazal počas doby viazanosti platiť nájom v hodnote 1,99 eur, pričom neuhradil ani 1 mesiac a zariadenie mu zostalo. Zmluvná pokuta bola dojednaná ako sankcia za porušenie zmluvných povinností a zabezpečovací prostriedok za účelom dosiahnutia istoty, že odporca zotrvá v zmluvnom vzťahu a povinnosti si bude plniť. Prostredníctvom nej mala byť zmiernená navrhovateľovi aj prípadná škoda pre prípad, ak by odporca porušil svoje povinnosti, čím bola zabezpečená aj vyváženosť práv a povinností medzi účastníkmi. Každú zmluvnú pokutu je potrebné náležite posudzovať podľa všetkých okolností daného prípadu. Za neprimeranú ju možno z hľadiska § 53 ods. 4 písm. k) Občianskeho zákonníka považovať len vtedy, ak by táto bola v porovnaní s neplnením záväzku spotrebiteľa neprimerane vysoká (poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Nitre, pod sp. zn. 5Co/16/2010 zo dňa 03.02.2010). Podľa jeho názoru zmluvná pokuta bola dojednaná platne, nesúhlasil so záverom súdu prvého stupňa, že táto nebola individuálne dojednaná, v dodatku boli uvedené konkrétne porušenia zmluvných povinností na ktoré bola viazaná. Pre prípad neakceptovania tohto jeho názoru poukázal na to, že odporca si bol tejto zmluvnej podmienky vedomý a svojím podpisom ju akceptoval. Rovnako za dôvodný považoval svoj nárok na náhradu škody vo výške 101,- eur, keďže boli splnené všetky zákonné atribúty z hľadiska ust. § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka pre vznik zodpovednosti odporcu za škodu, ktorá navrhovateľovi vznikla, spočívajúcej v rozdieli medzi predajnou cenou zariadenia 150,- eur a jeho akciovou cenou 49,- eur, ktorým rozdielom došlo k zníženiu majetku navrhovateľa a tomu zodpovedajúce zvýšenie majetku odporcu, ktorý získal zariadenie za cenu zvýhodnenú oproti cene trhovej. Odporca dal svojím protiprávnym konaním, neplnením si povinností v zmysle zmluvy, dôvod pre ukončenie zmluvy ešte pred uplynutím doby jej viazanosti, čím porušil svoj záväzok zotrvať v zmluvnom vzťahu po dohodnutú dobu 24 mesiacov, ktorá by v tomto prípade uplynula 03.01.2014. Pokiaľ by bol v zmluvnom vzťahu zotrval, postupným splácaním by bol predajnú cenu zariadenia uhradil. Porušenie povinností odporcu uvedených v čl. 2, najmä v bode 2.3 písm. a) a písm. c) Dodatku k Zmluve o pripojení č. A6084038 a rozdiel medzi predajnou cenou zariadenia a jeho akciovou cenou predstavuje príčinnú súvislosť a vznik škody. Psychický vzťah odporcu k jeho vlastnému protiprávnemu úkonu, ako aj ku škode, a následku tohto protiprávneho úkonu vytvárajú jeho zavinenie. V súvislosti so skutkovým tvrdením súdu prvého stupňa, že navrhovateľ v konaní nepreukázal, že by došlo k ukončeniu zmluvy niektorým z konkrétnych spôsobov, poukázal na čl. 4 bod 4 Všeobecných podmienok poskytovania verejných elektronických komunikačných služieb prostredníctvom verejnej mobilnej siete spoločnosti Orange Slovensko a.s., v zmysle ktorých je navrhovateľ oprávnený odstúpiť od zmluvy, ak odporca nezaplatil splatnú cenu za poskytnutú službu ani do 45 dní po dni jej splatnosti, čím sa zmluva zrušuje dňom nasledujúcim po dni, v ktorom odstupujúca zmluvná strana doručí druhej zmluvnej strane písomné oznámenie o odstúpení. Navrhovateľ využil svoje právo a riadne od zmluvy odstúpil.

Odporca nevyužil svoje zákonné právo písomne sa vyjadriť k podanému odvolaniu.

Krajský súd Trenčín po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou, včas v zákonnej lehote na podanie odvolania, že spĺňa popri všeobecných náležitostiach v rozsahu § 42 ods. 3 O.s.p. aj náležitosti podľa § 205 ods. 1 O.s.p. s uvedením dôvodov odvolania vo veci samej, vykonal ako súd odvolací preskúmanie zákonnosti napadnutého rozhodnutia a jemu predchádzajúceho konania bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ust. § 214 ods. 2 O.s.p., pričom dôvodmi odvolania vymedzenými navrhovateľom a ich rozsahom, bol odvolací súd viazaný podľa § 212 ods. 1 O.s.p. a dospel k záveru, že rozhodnutie prvostupňového súdu v napadnutej - zamietajúcej časti a vo výroku a náhrade trov konania účastníkov je potrebné za použitia § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správne potvrdiť. Rozsudok prvostupňového súdu v jeho zostávajúcej - vyhovujúcej časti z hľadiska jeho vecnej správnosti nepreskúmal, pretože vo vzťahu k nej, rozhodnutie prvostupňového súdu napadnuté nebolo, teda v tejto časti, nenastal suspenzívny účinok odvolania (§ 206 O.s.p.).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno v zmysle ust. § 205 ods. 2 O.s.p. odôvodniť len okolnosťami uvedenými pod písmenami a) - f) citovaného zákonného ustanovenia.

Navrhovateľ vo svojom odvolaní uplatňoval dôvod na odvolanie podľa § 205 ods. 2 písm. f) O.s.p. spočívajúci v tom, že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, čo vzhľadom na nesprávnych právnych záveroch vyvođených dokazovaním zisteného skutkového stavu.

Dôvod na odvolanie podľa § 205 ods. 2 písm. f) O.s.p. (rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci), je daný podľa súdnej praxe mylnou aplikáciou a výkladom právnej normy na zistený skutkový stav, alebo použitím právnej normy, ktorú na skutkový stav vôbec nemožno použiť.

Preskúmaním veci odvolací súd dospel k záveru o nedôvodnosti podaného odvolania aj z hľadiska vyššie uplatnených ďalších odvolacích dôvodov. Rozsudok prvostupňového súdu vo veci samej vychádza zo správnych skutkových zistení, na ktoré boli aplikované správne právne predpisy, tento je odôvodnený v súlade s kritériami uvedenými v ustanovení § 157 ods. 2 O.s.p., je správny a presvedčivý, preto podľa § 219 ods. 2 O.s.p. sa odvolací súd s jeho odôvodnením stotožňuje a na v ňom uvedené dôvody poukazuje.

Predmetom zamietajúcej časti rozhodnutia boli dva nároky navrhovateľa a to na zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 106,- eur a na náhradu škody vo výške 101,- eur.

Pokiaľ ide o prvý nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 106,- eur tento bol dojednaný v zmysle článku 2. bodu 2.13b) Dodatku k Zmluve č. A6699062 zo dňa 20.12.2012 nasledovne:

„ak účastník počas doby viazanosti poruší svoju povinnosť zotrvať v zmluvnom vzťahu s podnikom podľa zmluvy v znení tohto dodatku a po celú dobu viazanosti užívať bez prerušenia služby prostredníctvom prístupu, ktorého SN je uvedené v záhlaví tohto dodatku alebo účastník poruší svoju povinnosť neuskutočniť žiadny taký úkon, ktorý by smeroval k ukončeniu, alebo účelom ktorého by malo byť ukončenie platnosti zmluvy a/alebo dodatku pred uplynutím doby viazanosti (bez ohľadu na to, či skutočne dôjde k ukončeniu dodatku alebo zmluvy), je účastník povinný uhradiť podniku zmluvnú pokutu vo výške 170,- eur, pričom pokiaľ k porušeniu povinnosti dôjde v období posledných šiestich mesiacov pred uplynutím doby viazanosti (ďalej tiež „druhá časť doby viazanosti“), výška zmluvnej pokuty sa bude postupne podľa nižšie uvedených pravidiel znižovať v závislosti od toho, koľko mesiacov má ešte uplynúť od okamihu porušenia zmluvnej povinnosti do konca doby viazanosti. Výška zmluvnej pokuty platnej pre druhú časť doby viazanosti sa vypočíta tak, že sa počet celých mesiacov medzi posledným dňom doby viazanosti a okamihom porušenia povinnosti (pokiaľ tento nastal počas druhej časti doby viazanosti) sankcionovanej zmluvnou pokutou vynásobí číslom, ktoré má v čitateli výšku zmluvnej pokuty ako je táto uvedená v predchádzajúcej vete a v menovateli číslo šesť. Výsledná cena zmluvnej pokuty bude získaná podľa pravidiel uvedených v

predchádzajúcich dvoch vetách. Právo na zmluvnú pokutu podľa tohto bodu vznikne podniku samotným porušením povinnosti účastníka, a to v okamihu porušenia povinnosti účastníkom, pričom toto právo nie je podmienené vykonaním žiadneho úkonu zo strany podniku (napr. odstúpením od zmluvy alebo prerušením či obmedzením poskytovania služby). Účastník je zároveň povinný uhradiť podniku náhradu škody, ktorej výška presahuje výšku dohodnutej zmluvnej pokuty. Zmluvná pokuta je splatná v lehote uvedenej vo výzve na jej zaplatenie, inak v lehote 14 dní odo dňa doručenia výzvy podniku účastníkovi“.

Odvolačný súd predovšetkým uvádza, že zmluvná pokuta rovnakého významu, ako bola dojednaná účastníkmi v článku 2. bodu 2.13b) Dodatku k Zmluve č. A6699062 zo dňa 20.12.2012 (v zmysle vyššie uvedeného znenia), bola už rozsudkom Okresného súdu Prešov zo dňa 30.01.2015, č. k. 13C/198/2014-79 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 26.01.2016, č.k. 6Co/118/2015 vyhlásená za neprijateľnú zmluvnú podmienku, čo má za následok, že počnúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku (08.01.2016), platí zákonný zákaz jej ďalšieho používania.

Podľa § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/>>, ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje, alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadostučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa.

Ustanovenie § 53a OZ <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/>> je dôsledkom transpozície smernice Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej len „smernica“), ktorá v čl. 7 ods. 1 ukladá členským štátom zabrániť súvislému používaniu neprijateľných zmluvných podmienok: „Členské štáty zabezpečia, aby v záujme spotrebiteľov a subjektov hospodárskej súťaže existovali primerané a účinné prostriedky, ktoré by zabránili súvislému uplatňovaniu nekalých podmienok v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľmi zo strany predajcov alebo dodávateľov“.

Ustanovenie § 53a ods. 1 OZ <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/>> zakazuje dodávateľovi používať zmluvnú podmienku, ktorá bola právoplatne súdom vyhlásená za neprijateľnú. Takáto zmluvná podmienka je neplatná (§ 53 ods. 5 OZ <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/>>; absolútna neplatnosť). Jej ďalším používaním dodávateľ vytvára protiprávny stav, naviac zákonom explicitne zakázaný a priznanie plnenia z takejto zmluvnej podmienky je v priamom rozpore so zákonom. Ak by súd priznal plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky, išlo by o tolerovanie pokračujúceho protiprávneho stavu zo strany súdu a popieranie vysokého záujmu EÚ a práva EÚ na ochrane práv spotrebiteľa. Zákaz používania vychádzajúci z právoplatného rozsudku súdu sa týka celého textu predmetnej zmluvnej pokuty. Súdom ako orgán členského štátu EÚ je pri poskytovaní ochrany pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami povinný ex officio skúmať, či voči spotrebiteľovi nie je uplatňované plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky, a to aj z takej, ktorú súd už skôr judikoval (§ 53a OZ <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/>>). Zmluvnú pokutu uplatňovanú z absolútne neplatného zmluvného dojednania nemožno moderovať, pretože tomu bráni jej neplatnosť. Zníženie zmluvnej pokuty podľa všeobecného ustanovenia § 545a OZ <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/>> sa môže týkať iba platne uzavretej zmluvnej pokuty.

I keď je pravdou, že k právoplatnému vyhláseniu citovanej zmluvnej podmienky za neprijateľnú došlo až v čase po vyhlásení rozsudku prvostupňového súdu, pre rozhodnutie odvolacieho súdu je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia, t. j. ku dňu 30.06.2016 (v súlade s ust. § 154 ods. 1 O. s. p. <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1963/99/>>). Krajský súd Prešov vo svojom rozhodnutí zo dňa 22.03.2016 pod č.k. 6Co/5/2016 k zákazu používania zmluvnej podmienky rovnakého významu uviedol: “Počnúc dňom právoplatnosti rozsudku, ktorým bola predmetná zmluvná podmienka vyhlásená za neprijateľnú (08.01.2016) platí zákonný zákaz jej ďalšieho používania. Tento zákaz v demokratickej spoločnosti by mal byť samozrejmý a rešpektovaný subjektmi práva ipso facto. Povedané inak, ak existuje zákonná povinnosť zdržať sa protiprávneho konania (v podobe používania neprijateľnej zmluvnej podmienky) je oprávnené očakávať, že dodávateľ bude právnu povinnosť rešpektovať a od

spotrebiteľov nebude požadovať plnenie v rozpore s dobrými mravmi, majúce svoj základ v neprijateľnej zmluvnej podmienke. Takéto - prirodzene anticipované konanie - je nielen prejavom rešpektu k právu, k hodnotám právneho poriadku a zásadám súkromného práva, ale osobitne prejavom konania v súlade s dobrými mravmi (§ 4 ods. 8 zákona č. 250/2007 Z. z. <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2007/250/>>) a v súlade s povinnosťou odbornej starostlivosti (§ 2 písm. u) zákona č. 250/2007 Z. z. <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2007/250/>>). Vo svetle tejto argumentácie odvolací súd vyjadruje znepokojenie nad postupom mobilného operátora a jeho „rešpektom“ k súdnej moci a zákonným regulám. Pre porovnanie odvolací súd dáva do pozornosti dôsledky z ďalšieho používania neprijateľnej zmluvnej podmienky v nemeckom práve, podľa ktorého môže byť ďalšie používanie zmluvnej podmienky postihnuté vysokou sankciou, ale aj trestom odňatia slobody (porov. rozhodnutie Bundesgerichtshof zo 07. 06. 2011 č. AZ XI ZR 388/10 na stránke MS SR <http://wwwold.justice.sk/wfn.aspx?pg=h4c&htm=h4/rseuspotr.htm>). Nerozhoduje pritom, že iný súd by mohol mať odlišný názor (porov. § 53a ods. 1 OZ <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/>>). V podmienkach Európskej únie je ochrana pred neprijateľnými podmienkami spájaná s cieľom posilňovania kvality spotrebiteľských vzťahov a vylúčenia neprímeranosti a nemorálnosti zo života bežných ľudí (rozsudok Mostaza Claro, bod 37) (rozsudok Krajského súdu Prešov z 24. apríla 2012, sp. zn. 6Co/91/2011 <<http://merit.slv.cz/6Co/91/2011>>). Rešpektovanie zákonného zákazu používania neprijateľných zmluvných podmienok sa vzťahuje aj na súdne konania, v ktorých si dodávatelia v čase ich vyhlásenia už uplatňujú plnenia z nich“. S uvedenou argumentáciou sa odvolací súd v danej veci plne identifikuje. Nemožno tiež ponechať bez povšimnutia, že v súvislosti s judikovaním neprijateľnosti viacerých zmluvných podmienok vo vzťahoch navrhovateľa so spotrebiteľmi nie je ojedinelým javom, že tento napriek záverom o zákaze ich používania, z dôvodu ich neprijateľnosti, tiež konkrétnej zmluvnej podmienky v danej veci, tento v rozpore so zákonom na plnení z nej (nich) až do rozhodnutia odvolacieho súdu trval.

Vychádzajúc z obsahu dodatku niet pochýb o tom, že dotknutá zmluvná podmienka je súčasťou typovej zmluvy, ktorá bola vopred naformulovaná dodávateľom bez akejkoľvek možnosti ovplyvniť zo strany spotrebiteľa jej obsah týkajúci sa rozsahu a konkretizácie porušenia povinností z jeho strany, vo väzbe na čo, malo vzniknúť tvrdené právo na jej uplatnenie. Odvolacia námietka navrhovateľa o nemožnosti vyhlásiť podmienku za neprijateľnú z dôvodu, že táto mala byť individuálne dojednanou, je tak v plnom rozsahu nedôvodnou.

Navrhovateľ ďalšou časťou odvolania poukazuje na potrebu zohľadnenia pomeru medzi výškou dojednanej pokuty a výškou ňou zabezpečovanej povinnosti, avšak práve v dôsledku snahy o ich porovnanie súd prvého stupňa v celom rozsahu správne dospel k záveru o neprijateľnosti tejto zmluvnej pokuty, dôvodiac jednak tým, že zo samotnej zmluvy, ako ani z jej dodatku nemožno zistiť cenu prenajatého zariadenia (pokiaľ navrhovateľ argumentoval dôvodnosťou jej uplatnenia vo vzťahu k bezplatnému získaniu tohto zariadenia), ako aj tým, že k ukončeniu zmluvného vzťahu podľa skutočností uvádzaných samotným navrhovateľom malo dôjsť 3.12.2013, teda mesiac pred ukončením dojednanej viazanosti (od 3.1.2012 do 3.1.2014), či nepomerom medzi dlžnou cenou za služby (56,25 eur) a výškou nárokovanej pokuty. Pokiaľ navrhovateľ dôvodil neplatením dojednaného nájmu za prenajaté zariadenie vo výške 1,99 eur mesačne (pri 24 mesačnej viazanosti spolu 47,76 eur) ide o nárok (na zaplatenie nájomného) zo zmluvy plynúci a bolo len na vôli navrhovateľa, či si tento uplatní. Na správnosti záveru o neprijateľnosti dotknutej zmluvnej podmienky nič nemení ani navrhovateľom namietaná skutočnosť, že odporca zmluvu podpísal, pretože to nezabavuje súd povinnosti ex offio skúmať (ne) prijateľnosť podmienok obsiahnutých v zmluve.

Vo vzťahu k odvolacej námietke navrhovateľa spočívajúcej v tom, že primeranosť zmluvnej pokuty vyplýva zo zohľadnenia časového aspektu porušenia zmluvných povinností (t.j. v ktorom štádiu trvania zmluvného vzťahu došlo k ich porušeniu), ktoré povinnosti boli jednoznačne v zmluve špecifikované, odvolací súd poukazuje na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 7Co/36/2015 z 27.04.2015, v ktorom sa zaoberá nárokom navrhovateľa na zmluvnú pokutu v zmysle dojednaných podmienok, ktorá mu má patriť za porušenie zmluvných povinností, uvedených v dodatku (v preskúmvanej veci v čl. 2 bod 2.11 a bod 2.12) v súvislosti s čím sa v ňom uvádza: „ Takéto označenie postihujúce rôzne porušenia povinností zo strany spotrebiteľa je neakceptovateľné. Na tom nemení nič ani fakt, že žalobca sa snažil pri zmluvnej pokute zohľadniť časový aspekt porušenia zmluvných povinností, pričom k znižovaniu výšky zmluvnej pokuty dochádzalo až v prípade porušenia zmluvných povinností v posledných šiestich mesiacoch z celkovej 24 mesačnej doby viazanosti. Pri takomto dojednaní spotrebiteľ mal povinnosť uhradiť zmluvnú pokutu v plnej výške pri porušení zmluvných povinností počas

prvých osemnástich mesiacov doby viazanosti, čo nemožno označiť za primerané. Je rozdiel medzi tým, či k porušeniu povinnosti došlo v 1. mesiaci zmluvného vzťahu, alebo v 18. mesiaci doby viazanosti. Okrem toho nie každé porušenie povinnosti je rovnakej intenzity a významu. Rovnako pri oneskorenej úhrade peňažného plnenia nemôže ostať bez povšimnutia výška pohľadávky vzniknutej porušením záväzku. Paušálne dojednanie zmluvnej pokuty umožňujúce zníženie výšky zmluvnej pokuty jedine pri porušení zmluvných povinností v poslednej štvrtine zmluvného vzťahu, ktoré vôbec nezohľadňuje intenzitu a význam toho ktorého porušenia povinností a ani výšku pohľadávky vzniknutej porušením záväzku predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku, nakoľko výrazne znevýhodňuje spotrebiteľa a dodávateľovi umožňuje pri akomkoľvek i menej významnom porušení povinnosti uplatniť si voči spotrebiteľovi zmluvnú pokutu v plnej výške v prvých troch štvrtinách trvania zmluvného vzťahu.“ S uvedenými argumentmi uvedenými v citovanom rozhodnutí sa odvolací súd stotožňuje aj v prejednávanej veci a v celom rozsahu na tieto poukazuje.

S poukazom na vyššie uvedené, nemožno preto záver súdu prvého stupňa a zamietnutí nároku na zmluvnú pokutu uplatňovanú vo výške 106,- eur považovať za iný, ako vecne správny.

Rovnako ako vecne správne, vyhodnotil odvolací súd rozhodnutie prvostupňového súdu v jeho zamietajúcej časti vo vzťahu k uplatnenému nároku na zaplatenie sumy 101,- eur, navrhovateľom právne kvalifikovaného ako nároku na náhradu škody.

Podľa skutkových tvrdení navrhovateľa, skutočná škoda v tejto výške mu mala vzniknúť tým, že odporca nedodrжал dohodnutú dobu viazanosti (24 mesiacov) v zmysle bodu 2.2. a) Dodatku k Zmluve o pripojení č. A6084038, v dôsledku porušenia jeho povinností zo zmluvy plynúcich, došlo k predčasnému ukončeniu zmluvného vzťahu, pričom výška škody predstavuje rozdiel medzi predajnou cenou odporcovi odpredaného zariadenia (150,- eur) a jeho akciovou cenou (49,- eur). Pokiaľ by odporca bol v zmluvnom vzťahu zotrval do konca, škoda by nebola vznikla, pretože ako uvádza v odvolaní navrhovateľ, „odporca by postupným splácaním skutočnú predajnú cenu uhradil“. Navrhovateľ zdôrazňoval, že nejde o nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty dojednanej pre takýto prípad porušenia zmluvných povinností v Dodatku k zmluve, keďže zmluvná podmienka rovnakého významu, už bola judikovaná Krajským súdom v Prešove (6Co/91/2011) ako neprijateľná.

Súd prvého stupňa sa správne zaoberal splnením zákonných predpokladov pre vznik zodpovednosti odporcu za škodu z hľadiska ust. § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka, pričom záver o ich nenaplnení, aj odvolací súd považuje za správny.

Predovšetkým je potrebné zdôrazniť, že to bol jednoznačne navrhovateľ, ktorý sa ako mobilný operátor dobrovoľne rozhodol v rámci svojej „ofenzívnej“ obchodnej politiky, ponúknuť na trh uvedené zariadenie za „akciovú“ cenu 49,- Eur. Nepochybne išlo o benefit, ktorý mal spotrebiteľovi zlukratívniť jeho ponuku. Preto inú, ako predajnú cenu (49,- eur) zaplatenú na základe kúpnej zmluvy, nie je možné považovať z hľadiska záväzku odporcu za relevantnú.

Právne relevantnou škodou je majetková ujma, ktorá nastala (prejavuje sa) v majetkovej sfére poškodeného (majetková - hmotná ujma), a je objektívne vyjadriteľná všeobecným ekvivalentnom, t. j. peniazmi, a je napravitel'ná poskytnutím majetkového plnenia, predovšetkým poskytnutím peňazí, ak nedochádza k naturálnej reštitúcii. Prejavuje sa vo forme skutočnej škody, alebo vo forme ušlého zisku. Obe tieto formy sú v zásade rovnocenné a existencia jednej z nich nie je podľa platného práva podmienkou vzniku a uplatnenia druhej formy. Skutočná škoda je taká ujma, ktorá znamená zmenšenie majetkového stavu poškodeného oproti stavu pred škodnou udalosťou a reprezentuje majetkové hodnoty, ktoré bolo nutné vynaložiť, aby prišlo k uvedeniu veci do predchádzajúceho stavu. Ak je poškodený vlastníkom veci, jeho majetkový stav zahrňuje hodnotu veci a v dôsledku jej straty, odobratia či zničenia dochádza k zmenšeniu jeho majetkového stavu o hodnotu tejto veci v dobe pred tým, než napr. došlo k jej strate, odobratiu či zničeniu prišlo.

Odpredané zariadenie Huawei B260 Flybox 3G Router sa do majetkovej sféry a teda do vlastníctva odporcu dostal po tom, ako tento zaplatil dohodnutú kúpnu cenu 49,- eur. Výhradne navrhovateľ v postavení predávajúceho mohol ovplyvniť to, či vôbec tretej osobe nejakú vec predá, a za akú cenu, ktorú tiež určil on a odporca ju zaplatil. Navrhovateľovi teda nemohla vzniknúť na uvedenej veci škoda,

keďže už nebol jej vlastníkom a žiadna iná povinnosť odporcovi vo vzťahu k navrhovateľovi z titulu „zľavnenej kúpnej ceny“ nevznikla.

Navrhovateľom uplatňovaný nárok (ktorý je v dodatku k zmluve formulovaný ako zmluvná pokuta) a ktorý je v konaní ním prekvalifikovaný na náhradu škody, je podľa názoru odvolacieho súdu len snahou o privodenie si totožného majetkového prospechu, ako z nekalej zmluvnej podmienky s cieľom obísť fakt, že táto bola súdom v iných konaniach vyhlásená za neprijateľnú s následkom zákazu uplatňovať na jej základe plnenie. Ako dôvod záveru o jej neprijateľnosti sa v príslušnom rozhodnutí uvádza, že zmluvná pokuta bola nemenná, nezohľadňovala časový aspekt pri porušení záväzku a teoreticky aj v posledný mesiac doby viazanosti umožňovala navrhovateľovi dosiahnuť rovnaký majetkový prospech, ako za porušenie povinnosti platiť cenu služby na začiatku doby viazanosti.

Konštrukcia náhrady škody uplatňovanej navrhovateľom je v tomto smere totožnou, keďže v teoretickej rovine prichádza do úvahy tak pri porušení povinnosti odporcu v počiatočnom období viazanosti, ako aj ku koncu doby viazanosti. Nemožno z hľadiska posúdenia (ne)čestnosti obchodných praktík navrhovateľa opomenúť ním samotným v odvolaní tvrdenú skutočnosť, že pokiaľ by bol odporca zotrval v zmluvnom vzťahu do konca, rozdiel medzi predajnou cenou a zľavnenou dojednanou kúpenou cenou by bol ním uhradená v mesačných platiach. Takéto konanie navrhovateľa, ktorý akciou cenou ponúkanej veci ponúka spotrebiteľovi „benefit“ s cieľom aby ho tento uprednostnil pred inými mobilnými operátormi totiž vo svetle toho, že je takto v podstate premietnutý do výšky mesačných platieb, takže v konečnom dôsledku sa o žiadny benefit nejedná, nemožno vyhodnotiť inak, ako nekalú obchodnú praktiku, ktorej nemožno priznať právnu ochranu. Keďže z vyššie uvedeného pohľadu ide o totožné dôsledky, ako v prípade neprijateľnej zmluvnej pokuty, pred dopadom ktorých má súd spotrebiteľa chrániť, nemožno pripustiť, aby navrhovateľ dosiahol takýto majetkový prospech len v dôsledku premenovania právneho dôvodu jeho uplatnenia.

Z uvedených dôvodov preto odvolací súd aj v tejto časti považoval rozhodnutie prvostupňového súdu za vecne správne a dôvody odvolania navrhovateľa za nespôsobilé privodiť v jeho prospech priaznivejšie rozhodnutie vo veci. Keďže súčasne dospel k záveru o vecnej správnosti rozhodnutia aj v časti náhrady trov konania, ktorá odporcovi vzhľadom na jeho prevažujúci pomerný úspech v konaní za aplikácie ust. § 142, ods. 2 O.s.p. nebola priznaná, rozhodnutie v odvolaní napadnutých častiach - zamietajúcej a vo výroku o náhrade trov konania účastníkov za použ. § 219, ods. 1 O.s.p. potvrdil.

V odvolacom konaní bol plne úspešný odporca v dôsledku čoho navrhovateľovi ako neúspešnému vo vzťahu k nemu v zmysle § 142 ods.1 v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. vznikla povinnosť nahradiť mu trovy odvolacieho konania. Keďže si tento riadnym návrhom v zmysle § 151 ods. 1 O.s.p. žiadne trovy neuplatnil, nebola mu odvolacím súdom ich náhrada priznaná.

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu Trenčín pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.